

PREGOSTE TRAJNICE

Včasih slišimo, da je pregoste trajnice treba redčiti. Vendar ta izraz ponavadi res zajema pri vzdrževanju trajnic posege, s katerimi skrbimo za pravilno pokrivanje tal z rastlinami, nikakor pa to ni redčenje. Redčimo pregost korenček na zelenjadni gredici, trajnic pa ne moremo, ker so njihove korenine med seboj v starejšem nasadu tako prepletene, da ni mogoče izpuliti tu in tam kakšne.

Blazinica sicer sili v soseščino, vendar ne zdrži konkurence višjih trajnic in vse se lepo samo uredi.

Ko zasajamo trajnice, ponavadi težimo za tem, da bi nasad čimprej dobil pravi izgled in deloval polno. Zato je gostota sajenja največkrat takšna, da posajene trajnice v eni rastni dobi, ali največ dveh, prekrijejo tla pod seboj. Če smo ob sajenju izbrali prave trajnice, z enakomerno razrastjo ne bi smelo biti velikih težav.

Če kmalu po sajenju ugotovimo, da smo med močno rastoče posadili kako šibko rastočo in ji zato grozi nevarnost, da jo bodo sosede prerastle in zato uničile, je bolje, da šibkejšo čim hitreje presadimo na drug prostor.

Enako močno rastoče trajnice, ki nimajo lastnosti širjenja pod zemljo, običajno zavzamejo prostor, ki jim je na razpolago in tam ostanejo, čeprav so njihove korenine med seboj gosto prepletene in nadzemni deli na gosto odganjajo drug zraven drugega. Take so recimo vse maslenice, heliopsisi, lataste plamenke, hoste, preobjede, rmani, svetilke, ameriški slamnik, gaura in še nešteto drugih. Sosede med seboj vzpostavijo ravnotežje in vsaka izkoristi svoj del prostora v zemlji in nad zemljo tako, da praznega prostora med njimi ni. Tu prav gotovo ni možno nobeno redčenje. Ko je po več letih nasad ostarel in ni več lep ali preneha cveteti, je potrebno vse izkopati in nasad obnoviti v celoti ali po delih.

Pri tistih trajnicah pa, ki se razraščajo s podzemnimi pritlikami, pa je stvar nekoliko drugačna. To so n.pr. vse jesenske astre, japonske anemone, rudbekije, in druge izmed visokih in mnoge blazinaste trajnice. Pri njih se dogaja, da silijo na sosednji teritorij in se začnejo njihove korenine in nadzemni deli sčasoma med seboj prepletati. Včasih tako nastanejo zanimive skupine, ki so prav lepe in nas njihova prepletenost nič ne moti. Morda bodo nekatere med njimi počasi izginile, kar pa tudi ni nobena katastrofa, saj bo greda kot celota kljub temu lahko lepa, urejena in bogato cvetoča. Najmanj dela bomo imeli, če pustimo naravi, da opravi svoje. Posegli bomo v gredo šele takrat, ko nam ne bo več všeč njena sestava.

Posamezne skupine se tesno stikajo in med njimi ni praznega prostora.

Če pa smo si vnaprej zamislili barvno kombinacijo in obseg vsake trajnice posebej, potem bomo njihovo rast omejevali že od vsega začetka in preprečevali razrast vsem tistim, ki bi silile na teritorij, ki jim ga nismo namenili. Vendar pri tem seveda ne gre za redčenje, pač pa omejevanje rasti po robovih skupin. Posamezne skupine bodo še vedno ostale tako goste, da med koreninami in nadzemnimi deli ne bo čisto nič praznega prostora. Odstranjujemo samo tiste korenine, ki bi se hotele prepletati s sosedami in tiste nadzemne dele, ki bi hoteli zamoriti nadzemne dele sosedne. To opravimo s škarjami in vrtnarsko motikico. Pod zemljo se razraščajoče pritlike hitro najdemo in odstranimo, če zakopljemo na stiku med dvema skupinama sosednjih trajnic. Ko jih odkopljemo in privzdignemo, jih s škarjami prikrajšamo

Toliko, da razrast skupine omejimo. Nad zemljo se razraščajoče blazine pa omejimo še laže. Enostavno s škarjami prikrajšamo celotno blazino toliko, da ne sili več v sosedo.

Vsa ta omejevalna dela opravimo pri različnih trajnicah v različnih letnih časih, odvisno od ritma življenjskih funkcij posameznih vrst in sort. Jesenske astre n.pr omejujemo v razrasti ob robovih skupin zgodaj spomladi, predno začnejo z razrastjo podzemnih pritlik, popolnoma brez škode za jesensko cvetenje. Zgodaj spomladi cvetoče iglaste plamenke se začnejo razraščati s poleglimi nadzemnimi stebli šele po cvetenju. Te prirezujemo ob robovih, kadar opazimo, da se preveč razraščajo, od zgodnjega do poznega poletja. Blazina, ki ostane, bo naslednjo pomlad bogato cvetela.

Trajnice v skupini torej morajo ostati nepoškodovane, da bi lahko bogato cvetele in njihova rast ne bi bila prizadeta. Tako tudi ob omejevalnih ukrepih nasad deluje kompaktno in v polni formi. Če pa bi se šli pravo redčenje (torej tu in tam nekaj izpuliti), bi nasad deloval neurejeno ali kot sveže posajen in še ne razraščan.

Včasih v starem nasadu kako skupino v celoti odstranimo in nadomestimo z novo zasaditvijo, kot je tu lepo vidno.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.